

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,524 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ออนไลน์. 2565)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) จากประชากรจำนวน 1,524 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ออนไลน์. 2565) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 310 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครูผู้สอน โดยใช้อำเภอเป็นชั้นในการแบ่งหลังจากนั้นคัดเลือกครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดังแสดงในตาราง 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

อำเภอที่ตั้งสถานศึกษา	ครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองจันทบุรี	752	153
2. ท่าใหม่	304	62
3. นายายอาม	190	39
4. แก่งหางแมว	278	56
รวม	1,524	310

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ออนไลน์. 2565.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ การสร้างวิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์และการเป็นแบบอย่างที่ดีมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 60) ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบวัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามแบบวัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Internal and Transparency Assessment : ITA) ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ ดังนี้

1.1 การปฏิบัติหน้าที่	จำนวน 6 ข้อ
1.2 การใช้งบประมาณ	จำนวน 7 ข้อ
1.3 การใช้อำนาจ	จำนวน 6 ข้อ
1.4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ	จำนวน 6 ข้อ
1.5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต	จำนวน 7 ข้อ
1.6 คุณภาพการดำเนินงาน	จำนวน 5 ข้อ
1.7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร	จำนวน 5 ข้อ
1.8 การปรับปรุงระบบการทำงาน	จำนวน 5 ข้อ
1.9 การเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วยตัวชี้วัดย่อย 5 ตัวชี้วัด	จำนวน 11 ข้อ
1.10 การป้องกันทุจริต ประกอบด้วยตัวชี้วัดย่อย 2 ตัวชี้วัด	จำนวน 7 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการวัดดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนนะ, 2560 : 60)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปรอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปรอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปรอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปรอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปรอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.2 ประสิทธิภาพคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยใช้แนวทางการประเมินตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นไปตามเกณฑ์การวัดระดับ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ มาก
- 3 มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 ข้อความ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา จำนวน 65 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายข้อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับ ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 นำไปใช้ได้ และแบบสอบถามที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 นำไปใช้ได้

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างสังเคราะห์เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha, 1970, pp. 202-204) ได้ค่า 0.98 นำไปใช้ได้ และข้อความที่ใช้สอบถามประสิทธิภาพคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา ความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่า 0.99 นำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกระบวนการตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาต ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือวิจัยแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หลังจากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 127)
  - คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปร อยู่ในระดับ สูงมาก
  - คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปร อยู่ในระดับ มาก
  - คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปร อยู่ในระดับ ปานกลาง
  - คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปร อยู่ในระดับ น้อย
  - คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะตามตัวแปร อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
3. มีประสิทธิภาพคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยใช้แนวทางการประเมินตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นไปตามเกณฑ์การวัดระดับ 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หลังจากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้
  - คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด
  - คะแนน 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มาก

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับ น้อย

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.00 หมายถึง สัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับตั้งแต่ 0.80 - 0.99 หมายถึง สัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับตั้งแต่ 0.60 - 0.79 หมายถึง สัมพันธ์กันค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับตั้งแต่ 0.40 - 0.59 หมายถึง สัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับตั้งแต่ 0.20 - 0.39 หมายถึง สัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับตั้งแต่ 0.01 - 0.19 หมายถึง สัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. วิเคราะห์ทักษะของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายชื่อ

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายช้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายช้อ

3. สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression) ใช้สำหรับทดสอบภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานและสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ